

**COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER**

Sectoraal Comité van het
Rijksregister

BERAADSLAGING RR Nr 19 / 2007 van 20 juni 2007

O. Ref. : SA2 / RN / 2007 / 015

BETREFT : Aanvraag van de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid, om mededeling te bekomen van de informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op een onderzoek naar het verplaatsingsgedrag in Vlaanderen.

Het Sectoraal comité van het Rijksregister (hierna "het comité");

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "WRR");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens*, (hierna "WVP") inzonderheid artikel 31bis;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid, ontvangen op 11 april 2007;

Gelet op de aanvraag van het juridisch en technisch advies op 25 mei 2007;

Gelet op het verslag van de voorzitter;

Beslist op 20 juni 2007 , na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

De aanvraag heeft tot doel om de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid, hierna de aanvrager genoemd, te machtigen om mededeling te bekomen, van de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° (niet geboorteplaats), 5° en 8°, WRR met het oog op een onderzoek naar het verplaatsingsgedrag in Vlaanderen.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. TOEPASSELIJKE WETGEVING

A.1. *Wet van 8 augustus 1983 (WRR)*

De toegang tot of de mededeling van de informatiegegevens uit het Rijksregister is voorbehouden *aan openbare en private instellingen van Belgisch recht voor de informatie die zij nodig hebben voor het vervullen van taken van algemeen belang die hen zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie of voor taken die uitdrukkelijk als zodanig erkend worden door het voormelde sectoraal comité* (art. 5, eerste lid, 2° WRR).

Het takenpakket van aanvrager ziet er uit als volgt:

- de voorbereiding van het mobiliteitsbeleid inzake personenvervoer;
- de voorbereiding van het strategisch mobiliteitsbeleid;
- de voorbereiding van het beleid inzake verkeersveiligheid;
- voorbereiding inzake mobiliteitsconvenants;
- instaan voor data en instrumentontwikkeling;
- instaan voor de regelgeving op Vlaams niveau.

Concreet wil dit zeggen dat de aanvrager ingevolge de herstructurering van de Vlaamse Overheid, de taken van de Mobiliteitscel van het gewezen Departement Leefmilieu en Infrastructuur heeft overgenomen.

Het voorbereiden van het mobiliteitsbeleid, aan de hand van een bevraging van de bevolking, kan beschouwd worden als zijnde van algemeen belang gelet op de impact van dit beleid op de samenleving (economie, milieu).

De aanvrager komt bijgevolg op basis van artikel 5, eerste lid, 2°, WRR in aanmerking om toegang tot of mededeling van de gegevens uit het Rijksregister te bekomen.

A.2. *Wet van 8 december 1992 (WVP)*

Op grond van artikel 4 WVP vormen de informatiegegevens van het Rijksregister persoonsgegevens, waarvan de verwerking slechts is toegelaten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. Persoonsgegevens dienen bovendien toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

B. FINALITEIT

De Vlaamse overheid trekt jaarlijks geld uit met het oog op het voeren van een mobiliteitsbeleid. Het is belangrijk dat de beschikbare financiële middelen daartoe zo efficiënt mogelijk worden besteed. Dit is slechts mogelijk voor zover men over zoveel mogelijk basisinformatie beschikt met

betrekking tot o.a. het mobiliteitsgedrag, de evolutie van het mobiliteitsgedrag, omgevingsfactoren, de impact van het reeds gevoerde mobiliteitsbeleid.

Een enquête is een instrument dat de aanvrager toelaat om zich een idee te vormen van een aantal factoren die voor het uitstippelen van het mobiliteitsbeleid relevant zijn. Hij wenst daartoe de reacties van ca 2.500 gezinnen (wat ongeveer correspondeert met ca 8.000 personen) te verzamelen.

Het hierboven omschreven en nagestreefde doeleinde is welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd in de zin van artikel 4, § 1, 2°, WVP.

C. PROPORTIONALITEIT

C.1. Ten overstaan van de gegevens

C.1.1. De aanvrager wenst met betrekking tot 12.000 personen die door een toevalssteekproef uitgeloot worden, de mededeling te bekomen van een aantal informatiegegevens, namelijk deze die vermeld zijn in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° (niet geboorteplaats), 5° en 8°, WRR, zijnde:

- de naam en de voornamen;
- de geboortedatum (niet de geboorteplaats);
- het geslacht;
- de hoofdverblijfplaats;
- de burgerlijke staat.

Het comité stelt vast dat:

- De gegevens "**naam en voornaam**", "**geslacht**" en "**hoofdverblijfplaats**" zijn noodzakelijk om op een correcte manier contact op te nemen met de potentiële deelnemers aan het onderzoek. Het "**geslacht**" is daarenboven nuttig om de representativiteit van de steekproef te beoordelen. De "**hoofdverblijfplaats**" laat daarenboven toe om ook een ruimtelijke analyse te verrichten.
- Het gegeven "**geboortedatum**" is een element dat toelaat om een representatief staal te kunnen trekken. Met het oog op het trekken van besluiten in functie van de leeftijdscategorie waartoe de respondent behoort, is het niet nodig dat de geboortedatum wordt meegedeeld. Het volstaat dat de aanvrager hetzij opgeeft hoe hij de steekproef wenst te spreiden over de diverse geboortejaren, dan wel dat het Rijksregister een lijst aan de aanvrager bezorgt waarop per geboortjaar het aantal uitgelote personen wordt vermeld.
- Het feit dat men al dan niet alleenstaande is heeft een invloed op het verplaatsingsgedrag. In die optiek is het gegeven "**burgerlijke staat**" noodzakelijk om een representatief staal te trekken. Met het oog op het trekken van besluiten in functie van het feit of de respondent al dan niet alleenstaande is, is het niet nodig dat dit gegeven daadwerkelijk wordt meegedeeld. Het volstaat dat de aanvrager hetzij opgeeft hoe hij de steekproef wenst te spreiden m.b.t. dit gegeven, dan wel dat het Rijksregister een lijst aan de aanvrager bezorgt met de indicatie hoeveel alleenstaanden, gehuwden, ongehuwden, gescheiden en weduwen/weduwnaars de steekproef bevat.

Het comité stelt vast dat de aanvraag voor wat de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° (niet de geboorteplaats), 5°, en 8°, WRR betreft, in overeenstemming is met artikel 4, § 1, 3°, WVP, met die bijzonderheid dat alleen de naam, de voornaam, het geslacht en de hoofdverblijfplaats zullen meegedeeld worden aan de aanvrager .

C.1.2. De aanvrager wenst de reacties van ca 2.500 gezinnen of ca 8.000 personen te verzamelen.

Het is natuurlijk niet mogelijk om op voorhand in te schatten hoeveel personen zullen reageren op het verzoek om mee te werken aan het onderzoek. Het comité is dan ook van oordeel dat indien

naar aanleiding van een eerste steekproef het aantal reacties niet het gewenste aantal bereikt, de aanvrager om een aanvullende steekproef mag verzoeken en dit tot hij het vooropgestelde aantal reacties heeft verzameld.

C.2. Ten overstaan van de effectieve mededeling

C.2.1. De verstrekking van gegevens uit het Rijksregister aan onderzoekers werd door de Commissie bijgestuurd (zie o.a. beraadslaging RR nr. 38/2005 van 28 september 2005 en het advies van de Commissie nr.16/2006 van 14 juni 2006). Er werd bepaald dat de gegevens van de uitgelote personen niet meer zouden verstrekt worden aan de onderzoekers. De contactname zou via de diensten van het Rijksregister verlopen.

In aansluiting hierop verzochten 2 overheidsdiensten die met het oog op het onderbouwen van beleidsbeslissingen belast zijn met het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, om een overleg met de Commissie teneinde te onderzoeken onder welke voorwaarden zij zelf terug de beschikking zouden kunnen krijgen van de gegevens van de uitgelote personen. De betrokkenen legden daartoe een code of conduct voor, de lastenboeken die zij gebruikten en de handleiding voor face-to-face interviews.

Naar aanleiding van de bespreking van dit dossier op de zitting van 20 december 2006 stipte de Commissie een aantal lacunes aan en eiste ze een aanpassing van de werkwijze op sommige punten; ze bepaalde verder dat in de mate dat de betrokkenen bereid waren om gevolg te geven aan deze voorwaarden, de gegevens van de uitgelote personen terug mochten meegedeeld worden.

C.2.2. Het comité heeft de "code of conduct" zoals die uit de door de aanvrager meegedeelde stukken blijkt, gecontroleerd op de waarborgen die ze bevat naar de persoonlijke levenssfeer toe.

Het comité stelt vast dat de aanvrager zich ertoe engageert om een werkwijze te hanteren die de persoonlijke levenssfeer behoorlijk vrijwaart. De voorgelegde documenten bevatten echter een bepaling die daar niet mee te verzoenen is. Punt 4.3 van de technische bepalingen van de opdracht "Onderzoek verplaatsingsgedrag in Vlaanderen" (bijlage 3) bepaalt dat wanneer een persoon geen medewerking wenst te verlenen, toch getracht zal worden te achterhalen wat de reden van de weigering is, of de betrokkenen een auto heeft, welk zijn hoogst behaalde studieniveau is.

In de gegeven omstandigheden is het comité van oordeel dat de naam, de voornaam, het geslacht en de hoofdverblijfplaats aan de aanvrager mogen bezorgd worden voor zover hij zich ertoe verbindt om aan een uitgelote persoon die zijn medewerking weigert, geen nadere informatie te vragen.

C.3. Ten overstaan van de bewaartermijn

Uit de door de aanvrager verstrekte informatie blijkt dat de gegevens "naam en voornamen" en "hoofdverblijfplaats" worden bewaard tot na het ontvangen van de gegevens (enquête) of het definitief besluiten tot non-respons, dit zal normaal uiterlijk zes maanden na de steekproeftrekking zijn. De vooropgestelde bewaartermijn kan als zijnde conform aan artikel 4, § 1, 5°, WVP beschouwd worden.

De andere gegevens (geslacht, geboortedatum, burgerlijke staat) worden, met het oog op de toetsing van de representativiteit van de steekproef onbepaald bewaard in een geanonimiseerd databestand. In de mate dat het inderdaad anonieme gegevens betreft, is er niet langer sprake van persoonsgegevens en stelt de vooropgestelde bewaartermijn geen problemen.

Het comité vestigt er wel de aandacht op dat gegevens slechts als anoniem kunnen bestempeld worden *indien ze niet met een geïdentificeerd of identificeerbaar persoon in verband kunnen worden gebracht* (artikel 1, 5°, van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 *ter uitvoering van de*

wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens)

C.4. Duur van de machtiging

Zoals reeds werd aangestipt wenst de aanvrager ca. 8.000 reacties te verzamelen. Dit betekent dat het trekken van aanvullende steekproeven kan noodzakelijk blijken.

De bedoeling is dat een eventuele aanvullende steekproef binnen het jaar wordt getrokken.

In het licht hiervan bepaalt het comité dat een machtiging van 1 jaar gepast is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

C.5. Intern gebruik en/ of mededeling aan derden

Uit de aanvraag leidt het comité af dat de gegevens van de uitgelote personen zullen meegedeeld worden aan een derde, namelijk de verantwoordelijke van het onderzoeksbureau Dimarso waarop de aanvrager een beroep zal doen.

Als verantwoordelijke voor de verwerking moet de aanvrager vanwege het onderzoeksbureau waarop hij een beroep doet, garanties eisen dat het contact met de uitgelote personen uitsluitend zal handelen over de enquête van de aanvrager en dat er dus geen andere vragen zullen gesteld worden.

De medewerkers van onderzoeksbureau zullen de vragenlijst en een verplaatsingboekje bezorgen aan personen die bereid zijn om mee te werken en hen de nodige toelichting verschaffen om die documenten in te vullen. Ze zullen deze documenten op een afgesproken datum ophalen. Ze zullen dan de ingevulde documenten doornemen met de betrokkene. Dit betekent dat aan het onderzoeksbureau en de medewerkers ervan, die persoonsgegevens zullen verstrekt worden die zij nodig hebben om de uitgelote persoon te contacteren en zich ter plaatse te begeven.

In dit verband vestigt het comité de aandacht op de noodzaak van een contract tussen de aanvrager en het enquêtebureau waarin de punten voorzien in artikel 16 WVP worden geregeld.

Het is eveneens aangewezen dat de medewerkers van het enquêtebureau er zich schriftelijk toe verbinden om de vertrouwelijkheid van de meegedeelde informatie te bewaren en dat zij de informatie enkel zullen gebruiken in het kader van hun opdracht.

D. BEVEILIGING.

D.1. Consulent inzake informatieveiligheid

In een bijkomend document, ontvangen op 14 juni 2007, deelde de aanvrager de identiteit van zijn consulent inzake informatieveiligheid mee.

Voor zover het comité aan de hand van de meegedeelde stukken kan vaststellen:

- beschikt de betrokkene over de nodige capaciteiten om deze functie te vervullen;
- bestaat er geen onverenigbaarheid met de andere werkzaamheden die hij verricht;
- beschikt hij over de nodige onafhankelijkheid om deze functie te vervullen.

De betrokkene kan bijgevolg aanvaard worden als consulent inzake informatieveiligheid.

D.2. Veiligheidsbeleid

Het comité apprecieert alleen het veiligheidsbeleid van de verantwoordelijke voor de verwerking, dus de aanvrager. Uit het document dat het comité op 14 juni 2007 ontving, blijkt dat er een aantal pijnpunten zijn die dienen verholpen te worden, zoals:

- de afwezigheid van een geschreven versie van het veiligheidsbeleid;
- het feit dat verschillende aspecten m.b.t. de veiligheid van persoonsgegevens geacht worden niet van toepassing te zijn

De aanvrager is er bijgevolg toe gehouden de nodige maatregelen te nemen om daaraan te verhelpen en het comité dienaangaande te informeren.

OM DEZE REDENEN, het comité

1° machtigt de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid om, onder de voorwaarden uiteengezet in deze beraadslaging, onder de vorm van een toevalssteekproef de mededeling te krijgen van de informatiegegevens van het Rijksregister vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° (niet de geboorteplaats), 5°, en 8°, WRR, met die bijzonderheid dat alleen de naam, de voornaam, het geslacht en de hoofdverblijfplaats zullen meegedeeld worden aan de aanvrager.

Deze machtiging wordt verleend voor een periode van 1 jaar teneinde de aanvrager in staat te stellen een eventuele aanvullende steekproef te bekomen met het oog op de verzameling van ca 8.000 reacties.

De machtiging zal slechts uitwerking krijgen nadat:

- de aanvrager zich ertoe verbonden heeft om aan de uitgelote personen die hun medewerking weigeren, geen nadere informatie te vragen;
- het comité heeft kunnen vaststellen, op basis van de door de aanvrager verstrekte inlichtingen en stukken dat hij de nodige maatregelen heeft genomen zoals aangegeven onder punt D.2..

2° bepaalt dat wanneer zij de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid een vragenlijst met betrekking tot de informatieveiligheidsstatus toestuurt, deze laatste deze lijst waarheidsgetrouw moet invullen en terugbezorgen aan het comité. Het comité zal de ontvangst bevestigen en behoudt zich het recht voor om, indien daartoe aanleiding bestaat, te reageren.

De administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Mireille SALMON